

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Orientering for kontrollutvalget

26. mai 2026

Fylkeskommunens arbeid med beredskap

Forespørselen

Kontrollutvalget ønsker en orientering om fylkeskommunens arbeid med beredskap

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?
2. I hvilken grad oppfyller fylkeskommunen kravene til beredskapsplikt?
3. Har fylkeskommunen et helhetlig, oppdatert og innøvd beredskapssystem som dekker hele spekteret av kriser, inkludert klimaekstremvær og endrede sikkerhetspolitiske rammebetingelser?
4. Hva oppleves som utfordringene i beredskapsarbeidet?
5. Er roller, ansvar, finansiering og prioriteringer tilstrekkelig avklart ved endrede sikkerhetspolitiske rammebetingelser og økt tilstedeværelse fra Forsvaret, og hvordan påvirker dette fylkeskommunens planlegging, gjennomføring og samordning?
6. Hvordan påvirker beredskapshensyn utviklingen av samferdselsprosjekter?

Innledning

Hva er beredskap?

Det å være forberedt til innsats for å håndtere uønskede hendelser.

- Oppgaver inn mot totalforsvaret
- Håndtering av hendelser som kan oppstå under normal drift
- Delvis differensierte svar

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?

- Mangfoldig og fortsatt uavklart.....

Vi venter på DSB sin veileder for kommuner og fylkeskommuner sine roller og ansvar i sikkerhetspolitisk krise og krig.

- Generelt:

Opprettholde tjenestene og håndtere hendelser innenfor hele krisespekteret og bidra som en del av totalforsvaret.

- Samfunnsutvikling – styrke motstandskraften
- Kompetanse/utdanning – bidrar til samhold og trygghet
- Kulturminner – bevare symbolene
- Helseberedskap – tannhelsetjenesten
- Samferdselssektoren – opprettholde infrastrukturen og støtte med masseforflytning

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?

Samferdsel

Kritisk samfunnsfunksjon og kritisk infrastruktur

Etter veglova § 10 ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap på sine fylkesveier, inkludert sine ferjesamband.

Etter forskrift for sivil transportberedskap § 3 har «Fylkeskommunen ansvar for å sikre og tilrettelegge for en nødvendig og regionalt tilpasset **sivil transportberedskap** i fylket.

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?

Tannhelse

Kritisk samfunnsfunksjon

Sørge for at tannhelsetjenester i rimelig grad er tilgjengelige for de som oppholder seg i regionen både i fredstid, men også under øvelser, ved katastrofer og i krig.

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?

Kompetanse

- Sikre at alle videregående skoler og Trøndelag høyere yrkesfagskole har operative, oppdaterte og øvde krise- og beredskapsplaner.
- Styrke samvirke mellom skole, vertskommune og øvrige lokale beredskapsaktører.
- Etablere systematikk for øving, evaluering og kontinuerlig forbedring.
- Skape større likhet i struktur og kvalitet, samtidig som lokale behov ivaretas.

1. Hva er fylkeskommunens rolle i beredskapsarbeidet?

Kulturminner

Veilede kommunene i deres beredskapsarbeid for å sikre at viktige kulturmiljø som kirker, gravfelt og freda bygninger inngår.

Beredskapsplanverk for akutte hendelser i freda kulturmiljø og kulturminner der vi er myndighet

UNESCOS konvensjon om beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt, Haag-konvensjonen:

- «Hindre at kulturverdier blir brukt som militære mål»
- «Beskytte kulturminner under krig, og aktivt sikre dem mot ødeleggelse, hærverk og tyveri»

2. I hvilken grad oppfyller fylkeskommunen kravene til beredskapsplikt?

Hva består beredskapsplikten av?

- forebygge risiko
- planlegge for kriser
- håndtere hendelser når de oppstår
- sikre at samfunnet fungerer også i ekstraordinære situasjoner

DSB sin "Veileder om kommunenes og fylkeskommunenes rolle og ansvar i sikkerhetspolitisk krise og krig"

Fylkeskommunen imøtekommer i hovedsak de viktigste kjente kravene, selv om det gjenstår å oppdatere mye av det generelle planverket og rydde i ansvarsområdene.

2. I hvilken grad oppfyller fylkeskommunen kravene til beredskapsplikt – noen presiseringer.

- **Samferdsel** – sivil transportberedskapsplan m/spesifikke beredskapsplaner og tiltaksplaner
- **Tannhelse** – gjennomført intern ROS
- **Kompetanse** – regelmessig ROS, komplette planer, system for øving og evaluering
- **Kulturminner** – behov for revisjon og oppdatering

3. Har fylkeskommunen et helhetlig, oppdatert og innøvd beredskapssystem som dekker hele spekteret av kriser, inkludert klimaekstremvær og endrede sikkerhetspolitiske rammebetingelser?

- Status sprikende
- Ikke komplette planer
- Variert grad av øving
- Økt fokus på beredskap og det utarbeides planer

4. Hva oppleves som utfordringene i beredskapsarbeidet?

- Lover og forskrifter til dels ikke oppdaterte
- Uklare grensesnitt stat/fylke/kommuner
- Uklare forventinger til kapasiteter og utholdenhet
- Økonomi
- Samspill/koordinering med staten

Tannhelse – behov for avklaringer:

- Forventet omfang
- Status personellet
- Etablere samvirke Forsvarets tannhelse og sivil tannhelse
- Fordeling ansvar og myndighet
- Oppdaterte personell-lister
- Krav til beredskapsdrift

5. Er roller, ansvar, finansiering og prioriteringer tilstrekkelig avklart ved endrede sikkerhetspolitiske rammebetingelser og økt tilstedeværelse fra Forsvaret?

Nei.

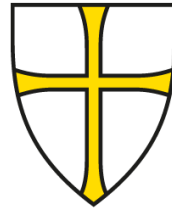
- Roller og ansvar
- Fritaksordningen er komplisert
- Finansiering mangelfull
- Prioriteringene utydelige
- Kravene til beredskapsplikt

6. Hvordan påvirker beredskapshensyn utviklingen av samferdselsprosjekter?

De blir mer komplekse og kostbare

- Hva med energibærerne?
- Våtere og villere vær tærer på infrastrukturen
- Militære kapasiteter krever kraftigere infrastruktur
- Mulige negative ringvirkninger for næringslivet
- Vedlikeholdsetterslepet på veinettet forsterkes

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke